

CENA

EGZEMPLARZA

10 GR

Prenumerata miesięczna wraz z od-
noszeniem do domu zł 2.50.

KRAKOWSKI

DEMOKRACI
CAŁEJ-POLSKI
ŁĄCZCIE SIĘ!!!

KURIER PORANNY

Niezależny organ demokratyczny

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Mikołajska 3. Tel. Nr. 164-20. Redaktor naczelny i odpowiedzialny przyjmują w środy i piątki od godz. 18—19. Sekretarz
redakcji przyjmuje codziennie od godz. 16—18 z wyjątkiem niedziel. — Niezamówionych artykułów nie honorujemy. — Redaktor naczelny: BOGUMIŁ REMBOWSKI

Nr 151

Kraków poniedziałek 16 grudzień 1937 r

Rok 1

Zawiadamiam

P. T. Klientów o otwarciu drugiego sklepu —
ZEGARMISTRZOWSKO - JUBILERSKIEGO

oraz autoryzowanego miejsca sprzedaży zegarków „OMEGA“

przy ul. SZEWSKIEJ 4

i polecam mój bogato zaopatrzony skład

D. MAYER

KRAKÓW

Szevska 4.

Floriańska 31.

O ZJEDNOCZENIE WIELKIEJ DEMOKRACJI

Londyn, 5. 12. (tel.) Z Waszyngto-
nu doonszą, że rozwój sytuacji mię-

Reformy wełniane

zł. 3.20

Źródło Pończoch

KRAKÓW, PL. DOMINIKAŃSKI 1.

dzynarodowej po zawarciu paktu an-
tykomunistycznego, poza którym
zdaniem miarodajnych kół amerykań-
skich, kryją się imperialistyczne cele
trzech mocarstw totalistycznych, a
szczególnie ostatnie wystąpienia ja-
pońskie na terenie koncesji między-
narodowej w Szanghaju, wywołało
silny prąd w opinii amerykańskiej za
koniecznością ściślejszej współpracy
wielkich demokracji to jest Amery-
ki, Anglii i Francji, dla obrony po-
koju.

W prasie amerykańskiej mnożą się

artykuły uderzające w analogiczny
ton, w jaki przed kilku dniami ude-
rzył „New York Times“, który pod-
dał krytyce amerykańską ustawę o
zachowaniu neutralności na wypadek
wojny.Dziennik ten domagał się, aby,
skoro już na mocy tej ustawy nie bę-
dzie możliwe niesienie pomocy mili-
tarnej demokracjom europejskim, za
grożonym przez państwa o ustroju
totalistycznym, ogłosić i przeprowa-
dzić wspólnymi siłami blokadę napa-
stnika.Inne dzienniki idą dalej jeszcze,
domagając się zastosowania bojkotu
gospodarczego w stosunku do państw
których działalność niedwuznacznie
wskazuje na przygotowanie wojny.
W sprawie tej grupa wpływowych
polityków amerykańskich, po prze-
prowadzeniu narad, zamierza wystą-
pić z inicjatywą na terenie kongresu.

DOSKONAŁE RADIOAPARATY

„ELEKTRIT“

z pełną długoletnią gwarancją fabry-
czną tylko z głównego składu fabry-
cznego

„RADJOFON“

KRAKÓW, RYNEK GL 5 (róg Siennej)
Tel. 158-06.

Sąd Okręgowy w Krakowie

Wydział IV Karny

Dnia 1. 12 1937.

Sygn. IV. Pr. 334/37

Sąd Okręgowy, Wydział IV Karny w Kra-
kowie na posiedzeniu niejawnym w dniu
dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Proku-
ratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał
następujące

postanowienie:

I. Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493
aust. proc. karn. zarządzoną przez Staro-
stwo Grodzkie w Krakowie dnia 24. 11. 1937
konfiskatę czasopisma „Krakowski Kurier
Wieczorny“ Nr. 246 z dnia 24. 11 1937 z po-
vodu treści:1) artykułu zamieszczonego na stronie 4
pt. „Mordercy! Mordercy małych dzieci“ w
ustępie od słów „z pod znaku włoskiego“ do
słów „niewinnych dzieci“ od słów „Może wte-
dy“ do słów „Szaleńcy“ — albowiem treść
tych ustępów zawiera znamiona wyst. z art.
108, 111 paragraf 2 kk.2) Zakazuje się dalszego rozszerzania skon-
fiskowanej treści powyższego artykułu, a
zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej
formie w najbliższym numerze czasopisma
Krakowski Kurier Poranny i w Dzienniku
Urzędowym.3) Cały nakład skonfiskowanego druku
ma być zniszczony.Protokolant: sekr. Czubin — Przewodni-
czący Wydziału IV Dr. Krupiński.

Świat pracy zaniepokojony

zniesieniem ustawy o ochronie lokatorów

Warszawa, 5. 12. (tel.). Wśród
wszystkich organizacji i związków
zawodowych pracowników umysło-wych i fizycznych bardzo duże za-
niepokojenie budzi projekt ustawy o
zniesieniu ochrony lokatorów. Wia-domość, że wkrótce nad projektem
tym będzie już radzić Sejm, wzmogła
czujność świata pracy.Zniesienie ustawy o ochronie loka-
torów uważane jest jako niezwykle
dotkliwy cios w liczne rzesze pracu-
jące. Stąd też nastawienie zdecydowa-
nej obrony oraz akcji za utraceniem
tego projektu.GENERAŁ ROJA WŚRÓD
TUROWCÓWKraków, 5. 12. (tel.) Generał Roja
wygłosił na terenie województwa
krakowskiego szereg odczytów dla
tamtejszych oddziałów TUR.Bardzo licznie zebrana na tych od-
czytach młodzież socjalistyczna ży-
wo reagowała na wywody gen. Roji,
który podkreślał udział legionów w
walkach o Polskę Ludową i Demokra-
tyczną.Gen. Roja na niektórych odczytach
towarzyszył sekretarz generalny TUR
b. poseł Piotrowski.Ludowcy wyrównają front
na PomorzuGrudziądz, 5. 12. (tel.). Ostatnio od-
było się duże zebranie polityczne w
Wąbrzeźnie, zwołane przez Stron-
nictwo Ludowe.Na zebranie to przybyli: W. Kuler-
ski z Grudziądza i R. Wasilewski z
Wąbrzeźna. Fakt ten komentują, ja-
ko usunięcie szeregu różnic, jakie do
tej pory miały miejsce między Po-morskim Zarządem Stronnictwa Lu-
dowego, a b. posłem Wasilewskim.Zjazd podjął szereg rezolucyj poli-
tycznych i gospodarczych, m. in. re-
zolucję, żądającą rozwiązania parla-
mentu i rozpisania nowych wyborów
na podstawie zmienionej ordynacji
wyborczej.

Nad czym obradować będzie

Ogólnopolski zjazd Deleg. „Siewu“

Warszawa, 5. 12. (tel.) W dniu 19
grudnia odbędzie się Walny Zjazd De-
legatów Wojewódzkich Związku
Młodej Wsi („Siew“) w Warszawie.Porządek dzienny przewiduje obra-
dy plenarne obejmą sprawozdanie z
działalności władz Związku, komisji
rewizyjnej i sądu koleżeńkiego, uch-walenie deklaracji ideowej C.Z.M.W.
wybory zarządu głównego, rady na-
czelnej, komisji rewizyjnej i sądu
koleżeńkiego, przyjęcie wniosków ko-
misyj. Obradować będą następujące
komisje: sprawozdawcza ideowa,
programowa, akademicka, wychowa-
nia fizycznego, sekcji młodocianych.

Porcelana

karlsbadzka światowej marki

„EPIAG“

CENY O 50 PROC. ZNIŻONE

J. DIENER

KRAKÓW, SZEWSKA 20

ZNANĄ Z DOBROCI KAWĘ
I HERBATĘoraz wina, wódki, likiery i wszelkie
towary kolonialne poleca najtaniej

Perlberger i Schenker

KRAKÓW, GRODZKA 46. TEL. 103-08

NARTY

SPRZĘT
NARCIARSKI

ŁYŻWY

SPRZĘT
ŁYŻWIARSKI

Największy wybór!

Najtańsze ceny!

STADION

KRAKÓW, GRODZKA 26.

SWETRY

JULIUSZ NACHT

KRAKÓW, STRADOM 5

Dwaj żołnierze

Posel Lucjan Żeligowski jest żołnierzem i premier Sławoj Składkowski jest żołnierzem — pierwszy z zawodu, drugi z powołania.

Na stare lata — to nie jest przemówka — obaj zajmują się polityką: pierwszy na małym odcinku sejmowym, drugi na szerokim gościńcu państwowym i to na kierowniczym stanowisku. Obaj mają też tę wspólną właściwość, że lubią mówić — o treści mniejsza, nie szuka się ich u polityków żadnego kalibru. I właśnie, czytając choćby ostatnie ich przemówienia w Sejmie, od razu każdy obserwator ma przed sobą jakby plasty cznie różnicę między żołnierzem.

Pos. Żeligowski — bo mówimy o tej stronie jego działalności — robi wrażenie człowieka prostolinijnego, niemającego i niedbającego o żadne finezje, człowiek, u którego wedle znanego przysłowia, co na wątrobie, to i na języku. Nie podoba mu się to i owo — być, wyrznie prawdę komu i gdzie należy, nie troszcząc się o zartokane czy nawet złe miny.

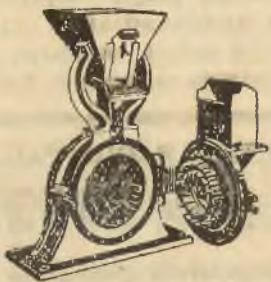
Premier Składkowski — w tym

MŁYNY DO MIELENIA
minerałów, chemikali, korzeni
środków spożywczych i t. d.

CENTROPLEKS

dostarcza

**ODLEWNIA ŻELAZA
I WYTWÓRNIA MŁYNKÓW**

W KRAKOWIE, UL. PASTERSKA 18
tel. 119-46.

Z dnia

**Coraz niżej naszce
blach hierarchii**

P. Leon Kozłowski, z profesji profesor archeologii na uniwersytecie lwowskim, był kolejno podsekretarzem stanu, ministrem rolnictwa i premierem. Z tego stanowiska odszedł wśród niezbadanych dotąd okoliczności, wskazywano tylko, że następcą jego p. Kościółkowski przejął cały jego gabinet.

Prof. Kozłowski wszedł do Senatu

MEBLE LAKIEROWE

SPECJALNY SKŁAD

KRAKÓW,

BRACKA 6.

i został wybrany generalnym referentem budżetu. Na tym stanowisku stozył głośną batalię z ministrem skarbu p. Kwiatkowskim — były aż oświadczenia na plenum, że generalny referent nie przemawiał w imieniu komisji, lecz wyrażał własne poglądy.

Obecnie Senat dokonał onegdaj wyboru nowych komisji, między innymi budżetowej. Do komisji prof. Kozłowski w ogóle nie został wybrany. Jestto dziwne przesunięcie w hierarchii parlamentarnej: b. generalny referent poza nieważnością komisji choćby bez referatu.

Tak przemijają wielkości. Zdaje się, że sam p. Kozłowski nie potrafiłby wytłumaczyć, dlaczego dostał się na najwyższy szczebel i spadł do najniższego.

prostota i otwartość są tak uderzające, że nawet zdaleka od niego stojący natychmiast to poznają. Tylko taki człowiek może być autorem „Strzępów meldunków“, tylko on potrafi z taką bombomią wypowiedzieć dłuższą mowę dyszącą honorem, a nie nie powiedzieć.

Te dwie indywidualności — niedużo ich mamy, ale przecież są — starły się na posiedzeniu sejmowym — starły się jak dżentelmeni, tj. jeden na gadał a drugi odpowiadał wielu przykrymi słowami, ale były to słowa owinięte w różę. Gdyby tak dało się osądzić efekt przemówień z tego, co w prasie się czyta jako ich najważniejszą esencję, możnaby je tak otak-

sować: pos. Żeligowski przemawiał jako człowiek z sercem do serc czujących, premier zaś jako przedstawiciel racji stanu do tych, którzy tę rację — każdy po swojemu — uważają za *suprema Reipublicae lex*. A niewiadomo jeszcze, czy nawet w naszym tak przyziemnym pokoleniu nie znajdzie się jeszcze pokaźna garstka takich naiwnych czy prostodusznych, których można prędzej chwycić za serce niż za „rozum“.

Suma tych i całego szeregu założeń? Pos. Żeligowski nie zgłosił akcesu do OZN, mimo — można być tego pewnym — że przyjęliby go tam z otwartymi rękami, podczas gdy pos. Składkowski zrobił to wraz z całym

rządem a tym samym atirmuje utworzenie klubu parlamentarnego i wszystkie stąd wynikające konsekwencje wraz z zarzutem — nie wiadomo, czy uzasadnionym — działania wbrew konstytucji, ordynacji wyborczej i regulaminowi.

Mieliśmy już niejednokrotnie sposobność wyrażenia swej opinii o obecnym Sejmie — opinii pokrywającej się z negatywną postawą wyborców we wrześniu 1935.

Mamy jednak w pamięci historię Sodomy, gdzie Pan Bóg chciał okazać łaskę, jeżeli znajdzie się tam jeden sprawiedliwy. Nie chcemy przez to stwierdzić, że poza pos. Żeligowskim niema nikogo, któryby mu dorównał odwagą polityczną i serdecznym stosunkiem do pewnych zagadnień — pos. Żeligowski jest przede wszystkim żołnierzem. L.

„Wykwintni“ konserwatyści

Pamiętamy z jakim entuzjazmem „Czas“ witał powstanie OZN. Dla organu konserwatywnego konsolidacja przez OZN zamierzona, oznaczała przede wszystkim pozbycie się z rządu, jeżeli nie dwóch to przynajmniej jednego najbardziej nienawidzonego ministra. W tej nadziei „Czas“ — wedle swego ulubionego wyrażenia — buracz podpisywał wszystko, co OZN poczynił i dawał z góry swe placet na wszystko, co zamierza.

Te zapęły zaczęły stygnąć, gdy mijał miesiąc a OZN nie chciał czy nie mógł utworzyć nowego rządu. Staruszek niecierpliwił się, do pingował ulicę Matejki w rozmaity sposób — bez skutku: ptk. Koc był niewzruszony.

Zaczęła się era tworzenia klubu parlamentarnego OZN. „Czas“ nie mówił

wyrażnie ani tak ani nie. Niby jako organ b. sanacji i entuzjasta nowej konstytucji nie mógł otwarcie wystąpić z zarzutami; po drugiej stronie li czył widocznie na to, że w nowym klubie konserwatyści znajdą ciepłe miejsce, jak je mieli w BB.

Tymczasem era Nieświeża i Dzikowa minęła bezpowrotnie. Nikt konserwatystów nie potrzebuje, w najlepszym razie traktuje się ich jako „Mitläufer“, którzy nie mają nic do gadania.

Okazało się to przy wyborach władz klubowych. Konserwatyści liczyli widocznie na to, że przy systemie nominacji, jaki pierwotnie miał być zastosowany, kierownictwo OZN ich uwzględni. Tymczasem nie było nominacji, były wybory i ani jeden konserwatysta nie został wybrany. Nawet

połączny ongiś na gruncie sejmowym ks. Janusz Radziwiłł został poza nawiasem.

Teraz nastąpił „kociokwik“. Jak powiadają, ostatnie zebranie konserwatystów w Warszawie było, jak na takich statecznych panów, bardzo burzliwe, wzajemnie czyniono sobie wyrzuty — po niewczasie.

Jak mówią, na niebawem odbyć się mającym ogólnym zjeździe konserwatystów mogą zająć dramatyczne sceny, gdy zetrą się przedstawiciele kulturalnych sfer konserwatywnych z Małopolski i b. Królestwa z „żubrami“ z kresów wschodnich i twardymi łbami z Poznańskiego. Ale to wszystko nie doprowadzi do odrobienia tego, co się już stało. Przepa- dło! F.

Zgon uczonego czeskiego historyka prof. dr. Jaroslawa Bidlo

Rok bieżący jest rzeczywiście rokiem fatalnym dla narodu czechosłowackiego i wiedzy czechosłowackiej. W tym roku naród czechosłowacki poniósł niebывale ciężkie straty. Odeszli najwięksi przedstawiciele umysłowości czechosłowackiej. Zmarł prof. Uniwersytetu F. X. Szalda, nauczyciel i sędzia młodej literatury czeskiej, odszedł na wieczny odpoczynek znakomity historyk, prof. Pe- karz, dalej wybitny działacz na polu kultury prof. Tille, zmarł w tym roku także jeden z najwybitniejszych polityków czechosłowackich, dr. Karol Kramarz, odszedł budzieli ludu słowackiego, znakomity literat Razu- s a wreszcie najświetlejsza postać współczesnej historii narodu czechosłowackiego Prezydent - Oswobodzie- ciel T. G. Mararyk. Niedawno uroczys- cie pogrzebano znakomitego uczonego anatoma prof. Weignera a w tych dniach zmarł historyk znakomity, profesor uniwersytetu dr Jarosław Bidlo.

Prof. Bidlo urodził się dnia 17 listopada 1868 w Zaborzu. Habilitował się w roku 1900. Nadzwyczajnym profesorem zamianowany został w roku 1903, zwyczajnym w roku 1910. Na uniwersytecie wykładał historię powszechną z uwzględnieniem dziejów Europy wschodniej i półwyspu Bałkańskiego. Wydał cały szereg prac naukowych, z których na uwagę zasługują przede wszystkim: Kultura bizantyńska, jej powstanie i znaczenie, dalej Podróż Metodęgo do Carogrodu, O historii słowiaństwa i in., które były pracami przygotowywanymi dla obszerniejszych dzieł, z których na pierwsze miejsce wysuwa się Historia Słowiaństwa.

Od roku 1928 prof. Bidlo był redaktorem „Czasopisma Muzeum Narodowego“, Dr. Bidlo znacznie przy-

czynił się do popularyzacji wiedzy historycznej. Wraz z prof. Szustą napisał podręcznik dla szkół średnich Dzieje średniowiecza i nowożytność do roku 1648.

Utrzymywał żywy kontakt z światem naukowym w państwach słowiańskich i był członkiem licznych towarzystw naukowych.

Był czynnym członkiem Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, członkiem rzeczywistym Naukowego Towarzystwa im. Szewczyki we Lwowie, członkiem szkoły studiów słowiańskich przy uniwersytecie londyńskim, dalej członkiem Jugosłowiańskiej Akademii Nauk i Sztuk w Zagrzebie, przewodniczącym Historycznego towarzystwa wschodnio - eu-

ropejskiego oraz członkiem szeregu czechosłowackich instytucji i stowarzyszeń naukowych.

Na Uniwersytecie Karola był dyrektorem seminarium historycznego. Nauka czechosłowacka traci w nim znakomitego swego przedstawiciela. Prof. dr Jarosław Bidlo zmarł w wieku lat 69.

PRZEMIANOWANIE URZĘDNIKÓW III. KATEGORII

Rada Ministrów uchwaliła rozporządzenie o częściowej zmianie tabeli stanowisk we władzach, urzędach, zakładach i instytucjach państwowych w dziedzinie stanowisk III kategorii.

Rozporządzenie to, które zostanie ogłoszone w jednym z najbliższych numerów Dziennika Ustaw, zmienia tytuły urzędników III kategorii, o co zabiegają wszystkie organizacje urzędnicze od 4-ch lat.

Zmiana dotyczy zniesienia tytułów pomocnika kancelaryjnego, pomocnika rachunkowego, pomocnika administracyjnego i wprowadzenie wzajemian tytułów: starszego rejestratora, rejestratora, rachmistrza, kancelisty oraz kreślacza. Tytuły te są zgodne z wnioskami większości organizacji

urzędniczych.

Przy nadawaniu urzędnikom III kategorii stanowisk służbowych, przewidzianych tym rozporządzeniem, władze administracyjne kierować się będą następującymi wytycznymi:

1) stanowisko kancelisty, rachmistrza lub kreślacza otrzymują urzędnicy, którzy nie mają ukończonych 5 lat służby państwowej;

2) stanowisko rejestratora może być nadane urzędnikom, którzy posiadają od 5 do 10 lat służby państwowej;

3) stanowiska starszego rejestratora może być nadane urzędnikom, którzy posiadają co najmniej 10 lat służby państwowej.

EKSPEDYCJA PAPANINA NA KRZE LODOWEJ

w niebezpieczeństwie

Powoli zbliża się czas, gdy uczestnicy sowieckiej ekspedycji polarnej Papanin i jego trzej przyjaciele muszą być odwołani z kry lodowej, która stale płynie w kierunku południowym. Im bardziej oddala się kra lodowa od bieguna, tym większe zagrożenie badaczom polarnym niebezpieczeństwo. Kra stopniowo kruszy się i topnieje. Pomimo to sowiecka opinia publiczna jest zdania, że na razie od ważnym badaczom nie grozi żadne niebezpieczeństwo.

W tych dniach, gdy z Ameryki nadeszły alarmujące wiadomości o przełamaniu się kry lodowej, na której mieszkają uczestnicy ekspedycji, moskiewska „Krasnaja Gazeta“ przypomina kilka analogicznych wypadków, gdy całe grupy ludzi przebywały na krze, która mniej więcej w tym samym położeniu geograficznym się znajdowała.

Pierwsze takie zdarzenie zanotowano w roku 1869 niedaleko wybrzeży Grenlandii. Wówczas kry lodowe rozbiły dwa parowce niemieckie „Germania“ i „Hansa“. Załoga uratowała się na 74 stopniu 4 minuty szerokości północnej przez opuszczenie okrętu i od 21 października do 7 maja 1870 przebywała na krze lodowej, poruszając się z szybkością 15 km. na dobę aż ostatecznie rozbitkowie własnymi siłami dostali się na brzeg Grenlandii. Podobnie było w roku 1873. Wówczas w nocy z 16 października parowiec „Polaris“ rozbił się wśród lodów. Pasażerowie, w liczbie 18 ludzi, wśród nich cztery kobiety i czworo dzieci, przebywali na krze lodowej przez pięć i pół miesiąca, do kwietnia 1974, gdy ich uratowano. Kra lodowa w tym czasie przebyła w prostej linii 2.555 km. drogi.

Kra lodowa, na której znajduje się stacja „Biegun Północny“ porusza się z szybkością znacznie mniejszą, je-

dnak przewidywać nie można, jednak przedsięwzięcie to byłoby bardzo ryzykowne, gdyż północno - wschodnie wybrzeże Grenlandii nie nadaje się do lądowania.

Leningradscy znawcy arktydy przypuszczają, że w ten czas, gdy grupa Papanina znajdzie się mniej więcej na 74 stopniu szerokości północnej, będzie można dotrzeć do nich łamaczem lodów i wziąć ich na pokład wraz z całą zdobyczą naukową. Na razie jednak bohaterzy sowieccy znajdują się na 83 stopniu szerokości północnej, tak że możliwość ta wchodzić będzie w rachubę dopiero po upływie pięciu lub sześciu miesięcy.

Gdyby niebezpieczeństwo było bliższe, załogę stacji polarnej pospieszono na pomoc samolotami, jed-

przyprowadź do kawy w kostkach

oznacza zawsze jednakową dawkę a więc zawsze ten sam doskonały smak!

JULIUSZ ZNANIECKI

Sarkofag

Srebrem okuto noc ciała, jak ziarno, zamknięto w kryształ
Prawdę mych włókien i kości w kształt niepowrotny związanych
Spizowym znakiem na czole wieczność się tli uroczysta,
Pył ciszy wzoruje w światłach i pleśnią przyciemnia ściany.

W żył moich zimnych łóżyskach nurt czasu płynie i żłobi
I draży wiotkość człowieczą, w cień mnie przeziera i zmienia.
Powieki spadły, jak liście na smutek wojennych mogił,
Oddech żebrami wygięty w piersi strudzonej skamieniał.

Niech dusze wasze nademną przebiją milczenia stopy,
Gdy boska wola w mym cieniu rozpęta burzę błyskawic,
Byście wehłonięli, jak siłę, mój krzyk ognisty i dotyk,
Kiedy was droga żołnierska znuży i nogi zakrwawi.

Wyrzycie prawdę żołnierza w ciężkim i czarnym marmurze.
Drogowskaz mieczów strzelistych, tarcze łńieniami odporne.
Utrwalcie trud, który mocą życia i śmierci mnie urzekł,
Wbił mnie w ziemię po serce, ku niebu unosił orłem.

W surowych latach cierpienia najbardziej byłem człowiekiem.
Rażony gorzką miłością do dna twardego mej duszy,
Mój głód przetrwania i prawdy ziemią syciłem najlepiej,
Nim się z mych światła ostatni promień doczesny wykruszył.

Przeto mi dajcie to piękno, co ziemskie walki i trudy,
Zgarnawszy, liną optywa ciała ludzkiego kształt hardy,
Niech każdy rys, rozpalony a szorstki, jak orne grudy,
Dźwięczy i bije o życie niepowstrzymanym oskarżem.

Przeto ujmijcie mą ludzkość, której mi nikt już nie poda
I słowo „człowiek“ przyłóżcie, jak dłuta grot, do marmuru.
Wiatr mnie najwyższej potęgi z mroków śmiertelnych już odarł
I stęzał w błękit wieczysty i blaskiem nade mną urosł.

Święty Mikołaj na Pomoc Zimową

Dzisiejsza niedziela przyniesie Krakowowi niezwykłą akcję w postaci wielkiej zbiórki — organizowanej przez Sekcję propagandową - prasową Komitetu Pomocy Bezrobotnym.

Dzień 5 grudnia zaznaczy się zbiórka, odbiegającą od szablonu, a zmierzającą do przysporzenia Miejskiemu Komitetowi Pomocy Zimowej jak największych środków pieniężnych na cele zwalczania bezrobocia.

Atrakcją zbiórki niedzielnej, stanowiącą — obok korowodu „św. Mikołajów“ — artyści i artystki teatru Słowackiego, którzy w efektownych barwnych kostiumach wystąpią na przystrojonych w zieleni platformach i objadą ważniejsze punkty Krakowa zbierając po drodze datki.

W powszechnej zbiórce wezmą udział różne organizacje społeczne, zawodowe, związki b. wojskowych, młodzież akademicka i inn.

Zgłoszenia organizacji przyjmuje Biuro Pomocy Zimowej w Magistracie (sala Dietla I. p.).

SPIESZ PO LOS

do **BRACI SAFIER**

Kraków, Rynek Gł. 6.

DR. SEWERYN GOTTlieb — KRAKÓW.

Mąż stanu o sprawie żydowskiej

Twórca „Paneuropy“*) hr. Ryszard M. Coudenhove - Kalergi wydał w lecie br. w nowej edycji, napisaną przez siebie jeszcze przed laty rozprawę pt. „Judenhass“(**). Praca ta nie jest nowością lecz niemniej jest u nas w Polsce bardzo na czasie.

Jeszcze z końcem XIX w. pojawiło się naukowo traktowane dzieło Dra Henryka hr. Coudenhove - Kalergi, ojca hr. Ryszarda, austriackiego oficera i dyplomaty pt. „Das Wesen des Antisemitismus (Istota antysemityzmu)“. We wstępie do omawianej tu pracy, nazywa hr. Ryszard rozprawę ojca swego „ein Standardwerk über die Geschichte u. Problematik der Judenfrage“ („Sztandarowe dzieło o dziejach i problematyce kwestii żydowskiej“). To dzieło starego Coudenhove'a kontynuował syn a w ostatnim wydaniu z r. 1937 uzupełnił je własnymi spostrzeżeniami i uwagami po czasy najmłodsze.

Pierwotny tytuł brzmiał: Judenhass Antisemitismus; część I-sza opracowana była przez juniora, a II-ga przez

seniora. W tej ostatniej opracowano zjawisko judofobii od starożytności począwszy do momentu pojawienia się idei emancypacyjnych wśród Żydów, a w szczególności dra Teodora Herzla, ideologa i budowniczego sjonizmu. Natomiast część I-sza poświęconą była antysemityzmowi od wielkiej wojny począwszy. Ryszard Coudenhove - Kalergi jest nie tylko pełnym niesłabnącej, mimo tysiąca przeciwności, dynamiki, świetnym organizatorem Paneuropy lecz i jej naukowym teoretykiem. Jest on niemniej płodnym i głębokim pisarzem, który czujnie śledzi wszelkie istotne zjawiska współczesnego życia publicznego i odważnie, z zapałem entuzjasty i bezkompromisowo daje wyraz swym zapatrywaniom, zawsze nacechowanym tak dzisiaj rzadkim, szczerym humanizmem. Do rzędu jego programowych dzieł należą: Paneuropa, Europa erwacht, Europa ohne Elend, Revolution durch Technik, Los vom Materialismus, Ethik und Hyperethik, Praktischer Idealismus, Krise der Weltanschauung, Gebote des Lebens, Stalin et Co, no i Judenhass nie licząc wielu prac innych. Ta literatura tworzy całokształt paneuropejskiego światopoglądu i programu w relacji do palących zagadnień współczesnej rzeczywistości.

Pisanie obecnie o kwestii żydowskiej w duchu bez zastrzeżeń prożydowskim, jest przy dzisiejszym zagrożeniu sprawy, niewątpliwie aktem wielkiej odwagi cywilnej i nieposzlakowanego, ofiarnego idealizmu. Hr. Kalergi jest człowiekiem tak olbrzymich międzynarodowych wpływów osobistych i tak moźnym, że abstrahując już od jego kwalifikacji moralnych, stoi on ponad jakimkolwiek podejrzeniem, iżby działalność jego mogła być inspirowana i finansowana przez sfery żydowskie.

O kwestii żydowskiej pisano naukowo już dawniej bardzo wiele. Była propagandowa pro lub contra oczywiście w rachubę tu nie wchodzi. Przed wojną np. do najświetniejszych prac w tej materii należały, obok wyżej wspomnianej książki Coudenhove - Kalergiego seniora, dzieła Anatola Leroya - Beauliergo, Francuza i Belloc'a, angielskiego pisarza, o wybitnie katolickim nastawieniu. Ostatnio (1935 r.) pojawiła się na ten sam temat praca Oskara de Ferenzygo, naczelnego redaktora katolickiego czasopisma „Juste Parde“ w Paryżu, pt. „Les Juifs et nos chretiens“, którą rodzimi nasi żydożercy akwirują dla swych agitacyjnych celów (v. Prosto z Mostu Nr. 53 z dnia 21. XI. 1937, wstępny artykuł), który jednakowoż, wraz z Henrykiem Bergsonem, filofem światowej wagi i prof. Sorbony, oraz I. H. Rosnym, prezesem Akademii Goncouyów, i innymi,

podpisał prawnością i siłą protestu imponującą odezwę intelektualistów francuskich do elity polskiej o położenie kresu akcji antyżydowskiej w Polsce. (v. Nr. 330 Głosu Porannego (Łódź) z dnia 1. XII. br.).

Piśmiennictwo jest więc w tej mierze bogate lecz na korzyść „Judenhassu“ powiedzieć należy, że żadna z poprzedzających wymienionych prac nie posiada, obok niewątpliwie naukowych walorów, tej ciepłej temperatury i tego z głębi serca płynącego przekonania o słuszności sprawy, o którą walczy, co praca hr. Ryszarda Coudenhove - Kalergiego.

I dlatego jest moralnym obowiązkiem każdego uczciwie o sprawie żydowskiej myślącego człowieka, czy on jest chrześcijaninem czy Żydem, Polakiem czy narodowym Żydem, książkę przeczytać, więcej, przyczynić się do tego, by ona dotarła do rąk każdego i zawarte w niej idee stały się ogólnym dobrem.

Książka podzielona jest na cztery rozdziały:

- I. Powstanie antysemityzmu.
- II. Antysemityzm po wojnie światowej.
- III. Nowe oskarżenia i
- IV. Zagadnienie żydowskie.

Na tem na razie poprzestajemy a szczegóły pracy będą już przedmiotem odrębnego felietonu.

Kraków, w grudniu 1937 r.

*) Zrzeszenie zmierzające do skonfederowania kilku państw Europy, celem stworzenia wielkiej jednostki prawno - państwowej.

**) Judenhass — 1937. Paneuropa - Verlag. Wien — Zurich. str. 101.

Z Francją nic nas nie dzieli, a wszystko łączy

Klub Demokratyczny wita min Delbosa

Warszawa. — W dniu wczorajszym odbył się w klubie Demokratycznym odczyt Wacława Rogowicza „O demokracji angielskiej“.

Odczyt został poprzedzony słowem wstępnym o demokratycznej Francji z okazji pobytu min. Delbosa w Warszawie. Słowo wstępne o Francji wygłosił prof. Handelsmann, po czym prof. Michałowicz przedłożył zebrany owacyjnie przyjętą rezolucję, która brzmi następująco:

„Członkowie Klubu Demokratycznego witają z całego serca przybyłego do Polski ministra Delbosa jako drogiego gościa rządu Rzeczypospolitej i całego narodu polskiego.

Minister Delbos reprezentuje państwo, które pierwsze po wojnie związało się z Polską Piłsudskiego najści-

ślejszym sojuszem.

Z mocarstwem tym wiąże się cała tradycja historyczna i nie nas nie dzieli a wszystko łączy: zrozumienie wspólności losów, wspólne troski o bezpieczeństwo Europy i pokój powszechny.

Minister Delbos reprezentuje także naszą wielką sojuszniczkę Francję, siłę moralną, jaką jest Francja w układzie i rozwoju cywilizacji świata. Francja jest dla nas uosobieniem potężnej mocy wewnętrznej, płynącej z mas ludowych narodu francuskiego, potężnej przez wielką inicjatywę tworczą i zdolnej do skupienia narodu przy władzy przez niego stworzonej. Odpowiedzialny za losy swego państwa naród jest zawsze gotów do wydobycia ze siebie największego boha-

terstwa dla obrony ojczyzny w momencie niebezpieczeństwa. Francja jest dla nas najświętszą wyrazicielką ideału demokracji, który każdy z nas

nosi w swej duszy“.

Po uchwaleniu tej rezolucji p. Wacław Rogowicz wygłosił odczyt o demokracji w Anglii.

OBUWIE I POŃCZOCHY

Del-Ma

w noszeniu najlepsze

Do nabycia we wszystkich filiach.

Protest przeciw obniżaniu kultury

w polskim życiu publicznym

KLUB DEMOKRATYCZNY W WARSZAWIE DO ADW. NAGÓRSKIEGO

Warszawa. — Klub Demokratyczny wysłał do adwokata Nagórskiego pismo następujące:

Wielce Szanowny Mecenasiel! Zarząd Klubu Demokratycznego w myśl uchwały z dnia 1 bm. postanowił przesłać p. Mecenasowi wyrazy uznania za cywilną odwagę i za jego stanowisko zajęte podczas zebrania adwokatów.

Reakcję p. Mecenasa uważamy jako energiczny protest przeciwko obniżaniu kultury w naszym życiu publicznym, wprowadzania do spraw publicznych terroru fizycznego, co kompromituje nasz kraj w oczach cywilizowanego świata. Solidaryzujemy się całkowicie ze stanowiskiem p. Mecenasa i przesyłamy wyrazy sympatii i zapewnienia o wysokim szacunku.

Sądowy epilog znieśławienia

oficera dywizji syberyjskiej

(Rach) W dniu wczorajszym ogłoszono wyrok w sensacyjnej sprawie o znieśławienie dyrektora Żywieckiej Fabryki Papieru „Solali“ dyr. Ignacego Goldbergera.

Jak wczoraj donieśliśmy niejaki Karol Skrzypek rozsiewał wieści, iż inż. Goldberger pełnił w roku 1919 funkcje krwawego komisarsza Czerwczajki. Wkrótce sprawa znalazła się na forum sądowym i była kilkakrotnie odraczana.

Wczoraj po przemówieniu zastępcy oskarżyciela prywatnego adw. Wilhelm Robauy'ego, zabrali głos obrońcy oskarżonego mgr. Gwoździe wicz i mec. Zwoliński, po czym sądził dr. Bentke ogłosił wyrok skazujący Skrzypkę na karę aresztu przez 6 miesięcy i 50 zł. grzywny.

Nadto sąd zasądził na rzecz oskarżyciela 370 zł. na pokrycie kosztów zastępstwa oraz umieszczenie na koszt oskarżonego sentencji wyroku w 20 czasopismach.

W motywach wyroku sąd podkreślił bezpodstawność zarzutów poczynionych dyr. Goldbergerowi, który z procesu tego wychodzi zupełnie zrehabilitowany.

Perując wyrok sąd wziął pod uwagę niski stopień inteligencji oskarżonego, który jak sąd zapodał, uległ psychologicznej agitacji antysemitkiej rozsiewanej ze strony pewnego odłamu społeczeństwa polskiego.

ZORGANIZOWANE ROLNICTWO

MAŁOPOLSKI NIEZADÓWOLONE

Z AKCJI BANKU PARCELACYJNEGO

Lwów, 6. 12. (tel.) Dnia 3 bm. na posiedzeniu Zarządu Małop. Tow. Rolniczego Oddział Lwów, szereg członków zarządu, zabierając głos w sprawie działalności Banku Parcelacyjnego we Lwowie, stwierdził, że działalność banku nie idzie po myśli ustawy polskiej.

WALNY ZJAZD ŻYD. KOMBATAN

TÓW OBRADUJE

Uchwały zapadają w duchu demokratycznym

Obrady Walnego Zjazdu Związku Żyd. Kombatantów są w toku. W czasie obrad Rady Naczelnej dyskutowano nad najaktualniejszymi tematami społeczno - politycznymi. W dyskusji wysunięto szereg ważnych tez odnosnie stanowiska wobec ogólnych zagadnień społ. - polit., R. N. zajęła stanowisko wobec OZN-u wobec zasilenia antysemityzmu i t. d.

We wszystkich punktach wypowiedzia się Rada Naczelna w duchu jaknajszerszej demokracji. Rada Naczelna uchwaliła czynny udział w pracy dla dobra Państwa i Jego Obronności.

Do późnych godzin odbyła się wieczerza żołnierska w gronie 200 delegatów i gości.

Dziś w niedzielę, po wstępnych uroczystościach złożono wieniec na Cmentarzu Wojskowym Żołnierza - Żyda.

Przed południem obradowały Komisje nad przygotowaniem wniosków i rezolucyj dla Zjazdu.

O godz. 12 delegacja wraz z pocztą sztandarową udała się na cmentarz, celem wzięcia udziału w pogrzebie bl. p. prof. dr. Rosego.

O godzinie 13-tej rozpoczęły się właściwe obrady Zjazdu. Udział w Zjeździe bierze Wojewoda Tyński,

płk Witorzeniec, marsz. Kwaśniewski i imieniem Stoł. Federacji P. Z. O. O. prezes Feigenblatt.

LUDWIK MASCHOFF

Na wsi

Zasłaty się poła śniegiem by całunem.
Mróz ściał wodę w stawie,
rysując na niej deseń w pióra pawie.
W konarach drzew czarne ukryły się wrony,
lub kracząc zamarzłe przemierzają skiby.
Przy oknie dzieci stanęły na ławie.
chuchają w szyby
i topią wilno wichru szary kwiat, —
patrząc na świat.
Wszystko wydaje się być dla nich snami.
Zazwyczaj w zimie przychodzi Mikołaj
z podarunkami,
a potem są święta.
Jak do modlitwy składają rączkę,
którą za matką odmawiają z rana
i cicho szepeją: Spraw Bożiu kochana,
abyśmy mieli drzewko, jabłko, ciasta.
Dzieci przy oknie siedzą i czekają.
Widzą, jak drogą wiodącą do miasta
idą z tobołkiem na plecach kumosi.
Może sprowadzą Mikołaja z sobą?
O zimne szyby rozniciatają noski
oczkami patrząc na wszelakie strony.
W konarach drzew czarne ukryły się wrony,
lub na źer nagle opada ich zgraja
i kęs dzióbami ostrymi targają.
W izbie przy oknie dziecięta czekają
na Mikołaja...

REWELACYJNA SKALA
„Geographic“

Gdzie leży Sundsvall, Lahti, Athlone? Odpowiedź daje skala „Geographic“. Mały obrót gałką wystarczy, by stacja za stacją ukazała się na skali w postaci punktu świetlnego. 120 takich punktów, to 120 stacji w tej podróży po świecie!

„MILANO“ 5 lamp, 7 obwodów, zakresy fal 15-2000 m, zawór częstotliwości zwierciadlanych, pełna automatyka i wyrównanie ładunku, płynna regulacja barwy i siły dźwięku, regulator szerokości wstępcwej z 100 HZ — 3500 HZ na 16 HZ-10000 HZ, uwydatniacz tonów basowych, elektrodynamiczny głośnik koncertowy.

CAPELLO
SUPER RADIO

Licencja: Radiotabrik Invelen. Wien

Jaką drogą pójda konserwatysty

polscy

Warszawa, 5. 12. (tel.) Zwołany na dzień 12 grudnia do stolicy zjazd przedstawicieli organizacji zachowawczych z całej Polski budzi duże zainteresowanie.

Ostatnie wypadki na terenie parlamentu, w OZN, w obozie legionowym oraz na terenie rządu niewątpliwie znajdują swoje echo w obradach konserwatystów.

Istniejące różnice taktyczne wśród ugrupowań konserwatywnych, wobec

dużego niebezpieczeństwa usuwania konserwatystów od wpływu na bieg życia politycznego w Polsce, każą przypuszczać, że zjazd dążyć będzie do wyjaśnienia wszystkich zasadniczych spraw, nie bacząc na następstwa takiego postawienia sprawy.

Niektórzy twierdzą, że lepsze jest wyjaśnienie sytuacji, jak ewentualne konsekwencje pewnego rodzaju izolacji, względnie odgrywania roli „murzyna“.

Grudzień

6

Poniedziałek

WAŻNE NUMERY
TELEFONICZNE

Straż ogniowa 121-11.
Zegarynka 98.
Poczt. biuro zlec. 153-00
Centr. międzym. 37.
Informator telef. 137-00
Biuro napr. telef. 150-50
Informator kol. 121-08
Centr. gazowni 152-05
Centr. elektr. 150-70
Centr. wodociąg. 121-09
Pogotowie rat. 1111

KALENDARZ RZYM.-KATOLICKI

Niedziela: Saby.
Poniedziałek: Mikołaja

Teatr-kino

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO

Plan przedstawień:

Niedziela popoł.: „Freuda teoria snów”.
Niedziela wiecz.: „Wielka miłość”.
Poniedziałek „Poławiacze pereł”.
Wtorek: „Sprawy rodzinne”.

„POLAWIACZE PEREŁ” opera G. Bizeta posiada niesłychane bogactwo melodii i siłę dramatyczną szczególnie w ansamblach wokalnych i pomysłowej instrumentacji. Niezwykłą popularnością cieszą się arie sopranowe, przepiękna, liryczna — przez wszystkich wielkich tenorów wykonana — barkarola i serenada oraz sławny duet tenora i barytona. W operze tej dadzą się słyszeć znakomita sopranistka Ada Sari oraz świetni artyści opery warszawskiej J. Popławski i E. Mossakowski. Ansamblu solistów dopełnia A. Mazanek. Ewolucje taneczne wykona M. Nikaczewska i jej uczennice.

W przedstawieniu w poniedziałek dnia 6 bm., bierze udział Chór Twa Operowego i Krak. Orkiestra Symfoniczna. Dyryguje B. Wallek - Walewski. reżyseruje J. Stępnowski.

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Variette” i „Postrach dzikiego Zachodu”.
APOLLO: „Gwiazda Riwiery”.
ATLANTIC: „Znachor” i „Wesoła godzina Silly Symphony”.
BAGATELA: „Wiedeń — Londyn” i rewia „Śmiech, tylko śmiech”.
DOM ŻOLNIERZA: „Jej pierwsza miłość” i „Lowca przygód”.
PROMIEN: „Król i chórzystka”.
STELLA „Władca podwodnego świata”.
SZTUKA: „Serce i szpada”.
UCIECHA: „Władczyni puszczy”.
WANDA: „Gdy kwitną bzy”.
FOTOPLASTIKON ul. Szepeńska 5. — „Palaton” (Jezioro błotne).

Radio

Poniedziałek, 6 grudnia.

11.15 Audycja dla szkół 11.40 W wytwórni farb. 13.45 Muzyka. 14.50 Muzyka. 15.05 Dar św. Mikołaja 15.45 Z pieśnią po kraju 16.15 Śląska kapela ludowa 17 „Roland Pötrös — znakomity fizyk” 17.15 Koncert muzyki fińskiej (z okazji 20-ej rocznicy niepodległości Finlandii) 18.40 „Arasy wawelskie jako najwcześniejszy atlas przyrodniczy w Europie” 19.30 „W poszukiwaniu autorytetu” dyskusja grupowa. 20 Muzyka lekka i taneczna. 21.40 Nowości literackie 22 Arcydzieła muzyki symfonicznej IV audycja 23 Muzyka taneczna.

PRZEDSIĘBIORSTWA WOJSKOWE
PODWYŻSZAJĄ PŁACE

Poznań, 6. 12. (tel.) Wojskowe Zakłady Mundurowe w Poznaniu podwyższyły zarobki wszystkim pracownikom o 8 procent.

Kraków do wieczora...

Wojewoda śląski honorowym doktorem

Akademii Górniczej w Krakowie

(Z. S.) Dnia 4 bm. odbyła się w Akademii Górniczej uroczystość promocji nadania godności doktora rerum technicarum — honoris causa, śląskiemu wojewodzie p. dr. Michałowi Grażyńskiemu.

W związku z powyższą uroczystością przypomina się nam sprawa wykończenia budynku Akademii Górniczej, o której wspominaliśmy na łamach „Krakowskiego Kuriera Wieczornego” jeszcze w miesiącach letnich.

Jak ogólnie wiadomo na gmachu Akademii Górniczej ma być umieszczony pomnik z brązu, symbolizujący postać Geniusza, a wykonanie tego pomnika władze Akad. Górn. powierzyły znakomitemu Krakowskiemu art. - rzeźb. Karolowi Hukanowi. Jak się informujemy kosztą tego pomnika t. zn. wykonania przez artystę i odlewu w brązie ponieść się zobowiązał śląski przemysł górniczy.

Obecnie istnieje uzasadniona nadzieja, że nowy doktor Akad. Górn. p. wojewoda Grażyński użyje swoich wpływów w tym kierunku, aby prze myśl Śląski zobowiązanie przyjęte

wobec władz tej uczelni wprowadził w czyn i tym samym umożliwił i przyspieszył wykonanie w mowie będącego pomnika.

Niewątpliwie interwencji p. wojewody Grażyńskiego w tej sprawie uwieczniona będzie dodatnim rezultatem.

NAJWSPANIALSZY
PODAREK GWIAZDKOWY

TO RADIOAPARAT

*Patria
Tempo
Presto
Maestro
Opera*

ELEKTRIT

W PAŁACACH NIE MA CO KRAŚĆ

Nowy Tomyśl, 6. 12. (tel.) Podczas kradzieży, dokonanej w pałacu p. Przybyckiego w Bielawach, obok Nowego Tomyśla, złodzieje zabrali z rozprutej kasy ogniotrwałej tylko skarbonkę z drobnymi oszczędnościami. Porozbijane szafy i szuflady również nie dostarczyły żadnego łupu. Z kredensu natomiast zabrali jedną butelkę koniaku, którą wypili na miejscu.

ZA NIEZAPISANIE CÓRCY GRUNTU
— OSKARŻONY O KAZIRODZTWO

Kołomyja, 6. 12. (tel.) Sąd okręgowy w Kołomyji skazał na rok więzienia 70-letniego Stefinka z powiatu śniatyńskiego za utrzymywanie stosunku kazirodczego ze swą córką Anną. Córka wniosła na ojca oskarżenie dopiero wówczas, gdy ten nie zapisał jej jednej morgi ziemi, oddając tę swojej legalnej żonie. Dzieci Anny Stefinek przychodziły na świat całkowicie zdegenerowane.

Uwaga obywatele!

W okolicy uniwersyteckiej grasuje
szajka oenerowska

Dowiedzieliśmy się o nowym wymownym fakcie, świadczącym o tym, że przejawy endeckiej roboty są niczym innym, jak przestępczym bandytyzmem, poto tylko haniebnie uprawianym, by napadać, rabować i terroryzować. Przestępcze bandy rządzą sobie placówki potajemnie i zdala od oczu policji i w orbicie działalności swych placówek dopuszczają się niecnego procederu bandyckiego.

Niechaj przykład posłuży na praw

dę tego, co piszemy.

Wczoraj przed południem ulicą Jagiellońską — w Krakowie oczywiście — przechodził sekretarz znanego w Krakowie adwokata (nazwiska z oczywistych względów nie będziemy ze sprawą mieszać) mając przy sobie podręczną teczkę zawierającą m. in. i pieniądze.

W pewnym momencie będąc tuż obok zabudowań U. J., zjawił się obok niego jakiś pijany, lub — co prawda podobniej wyglądało — udający pijanego, wyrostek i zatoczył się na niego. I w tejże samej chwili, gdy ów sekretarz zajęty był baczny zwróceniem uwagi na „pijanego” osobnika z bramy wysunęło się cztery pary rąk wciągając go do wnętrza.

Tu pod groźbą i terrorem zmuszono go do pokazania swej legitymacji na dowód że nie jest Żydem. Kiedy okazało się, że napastnicy pomylili się, co do narodowości ich ofiary puszczono go, oświadczając, że chodziło im jedynie o Żydów z pieniędzmi, gdyż na nich tutaj polują.

Ów sekretarz twierdził, że napastnicy byli akademicy. Nie chcąc, by niecna napaść pozostała bezkarną po spieszył napadnięty ul. Wiślną, by

posterunkowi zwrócić uwagę na miejsce zbrodniczych osobników.

Jednakże skonstatował, że jest przez nich śledzony i w obawie o swą całość postanowił zrezygnować z tego planu, a fakt zbrodniczej napaści podać do wiadomości władz drogą prasy.

My te fakty z goryczą, ale ze zrozumieniem naszego poczucia obowiązku notujemy.

Chcemy tylko ze swej strony zwrócić uwagę, że metody ujawnionej placówki bandycko - oenerowsko - akademickiej są tak cał w cał podobne do metod uprawianych przez zawodowych przestępców, że jakkolwiek zwłoka w zastosowaniu natychmiastowej, bezwzględnej represji u źródła wywołać może nieprzewidziane szkody i straty w społeczności.

KOMENDANTOWI POSTERUNKU
SKRADZIONO Z CHLEWA ŚWINIĘ

Bydgoszcz, 6. 12. (tel.) Komendantowi posterunku policji państwowej w Barcinie skradziono z chlewa świnie, ważące 2 ctn., w związku z czym aresztowano dwóch podejrzanych mieszkańców Barcina.

Najpraktyczniej, wytworne
podarunki dla Panów
na św. Mikołaja i Gwiazdkę

Kapelusze — Koszule — Krawaty — Szale — Pullowery

Ceny najniższe. — Poleca:

„AU BON MARCHÉ”
Kraków, Grodzka 13. Tel. 127-55

TEATR „CRICOT“

„Serva Padrona“ opera komiczna muzyka Pergolesi'ego, libretto Federico. Wznowienie.

Znany i coraz bardziej uznawany teatrzyk artystów plastyków w Krakowie „Cricot“, wznowił przedstawienie komicznej t. zw. antraktowej opery buffo Pergolesi'ego. Dla tych, którzy nie znają historii powstania tej opery, kilka orientacyjnych słów.

Opera ta, napisana w pierwszej połowie XVIII w., była niejako antraktową wkładką. Ówczesny zwyczaj wypełniał bowiem antrakty poważnych oper, komicznymi scenami operowymi. Pergolesi, wystawiając w Neapolu jedną z swoich poważnych oper z okazji imienin królowej (rok 1730), wypełnił dwa antrakty tej 3-aktowej opery, operą komiczną (buffo), pod tytułem: „Serva Padrona“ (Służąca panią), do słów Federica.

Jeżeli „Cricot“ pokusił się o wystawienie tej opery, trzeba tym artystom - zapaleńcom, co to za wszelką cenę postanowili rozruszać artystyczne życie Krakowa, przyznać, że ich wybór był niezwykle trafny. Ich mała scenka, ich skromne możliwości finansowe — są jakgdyby predysponowane do wystawiania takich spraw, które śmiało mogą się obejść bez finezyjnej techniki teatralnej, nie tracąc przy tym na artystycznej wartości.

„Serva Padrona“ — tak pod względem muzyczny, jak też i sceniczny, jest utworem, który niejako prosi się o skromną przestrzeń teatralną, ażeby atmosfera, w jakiej cała sprawa się odbywa, była ciepła — niejako kameralna. Muzyki Pergolesi'ego słucha się, jak klasycznych kwartetów Heydna, czy też Mozarta. To są biżuteryjki melodii, które muszą być w nastroju słuchane i wchłaniane, bo pisane dla instruktorów smyczkowych, nie znoszą zbyt wielkich przestrzeni. — Również i partie śpiewane, wyposażone są w arie o małej skali błyskotliwości i raczej bogate są w te melodie, których słucha się nie dla podziwu techniki strun głosowych śpiewaka, ale dla nastroju samej pieśni. Wszystko to wymaga tego ciepła, jakie daje związanie sceny z audytorium prze-

strzenią t. zw. bezpośredniości kameralnej.

„Cricot“, to właśnie rodzaj takiego teatrzyku kameralnego, w którym pomiędzy sceną a audytorium jest porozumienie, wynikające z braku obustronnej pretensjonalności, jaką stwarza każdy teatr zawodowy. Zawodowe teatry w wyścigu konkurencyjnym wysilają się na rozreklamowane efekty, które poczynając od samego architektonicznego wnętrza budynku teatralnego, a skończywszy na najdrobniejszym szczególe inscenizacyjnym, głoszą swoją doskonałość, wypróbowaną na miernikach wielkości światowych. W tym wyścigu reklamowym, niejednokrotnie zaciera się granica pomiędzy artystem a sztuką. Ma to ten skutek, że pośród publiczności teatralnej wyradza się rodzaj znawców na formie zewnętrznej istoty teatralnej, na skali talentu aktorów — ale brak jest znawców na istotnej wartości wystawionej rzeczy i na rodzaju wystawienia. Te dwa ostatnie czynniki zostają licytacją o poprzednie, przytłoczone.

„Cricot“ utrafił w sedno istoty teatralnej. Nie reklamuje nazwisk tych, którzy stanowią jego zespół — nie reklamuje w ogóle niczego w ten sposób, aby czynić różnicę w wartości całokształtu. Tam gra „Cricot“ — i to jest ich reklamą — to jest jedyne nazwisko, którym operują.

Idzie się do tego kameralnego teatrzyku nie po to, aby słuchać tego czy owego aktora — o lepszej, lub gorszej sławie — idzie się, aby posłuchać sprawy w interpretacji „Cricota“.

Gdyby „Serva Padrona“ była reklamowana jakimś sopranem znanym, czy też barytonem - basem o sławie zagranicznej, publiczność idąca na to przedstawienie, byłaby niejako a priori na rzecz nastawiona. Ale tutaj idzie się bez żadnego przygotowania, idzie się, aby spędzić kilka godzin inaczej, jak się zwykle spędza w teatrze, na koncercie, czy też w kinematografie.

I o dziwo! Wszyscy — nawet i znawcy wielkich form teatralnych, opar tych na światowej marki sprawdzianach, są atmosferą „Cricota“ wzięci. Na tej małej scenie i pośród skrom-

nego audytorium, odbywają się jakieś misteria — jakieś idą prądy po rozumiewawcze, które eliminują pretensjonalność wzajemną i zamieniają przedstawienie w nastrojowe, artystyczne przeżycie.

Nie wolno więc pisać o „Cricotcie“, krytykować pojedynczych wykonawców — trzeba krytykować całość i do niej ustawić się frontem swojego artystycznego wyczucia sztuki.

Pewne drobnostki, które mogą wydawać się usterkami, zostają zupełnie zniwelowane tymi wartościami dodatnimi, których tam często jest wielka moc.

„Serva Padrona“ w Cricotcie, to przeżycie pod każdym względem artystyczne w atmosferze kameralnego, miłego teatrzyku.

Tylko tak dalej! — Kraków będzie umiał ocenić wysiłek artystyczny nawet imiennie zakonspirowanych artystów!

Jotef.

Rumunia w programie niemieckiego planu czteroletniego

Posel rumuński w Berlinie Petrescu - Comnen oznajmił ministrowi spraw zagranicznych W. Antonescowi, że na niedawnym posiedzeniu komitetu dla realizacji niemieckiego planu czteroletniego, Dr. Schacht przedstawił szczegółowy plan pogłębienia stosunków gospodarczych z państwami naddunajskimi, zwłaszcza z Rumunią. Dr. Schacht a następnie i generał Göring wskazywali na to, że obecnie należy uważać Węgry za państwo półprzemysłowe, podczas gdy Rumunia nadal pozostaje państwem przeważnie rolniczym i dlatego przez długi jeszcze czas pozosta-

nie dobrym rynkiem zbytu dla niemieckich wyrobów przemysłowych.

Według informacji posła rumuńskiego w Berlinie, Niemcy już w najbliższym czasie zwrócą się do Bukaresztu z konkretnymi propozycjami celem pogłębienia wymiany gospodarczej między Rumunią i Trzecią Rzeszą w ramach niemieckiego planu czteroletniego.

Japońska moda

Ostatnio dużą popularnością na Zachodzie cieszą się tzw. japońskie ogródki, w których na przestrzeni 1-go metra kw. zmieścić można to wszystko, w odpowiednio zmniejszonej skali, oczywiście, co się mieści w zwykłym ogrodzie.

Wyhodowanie karłowatych drzew różnych gatunków stanowiło do niedawna jeszcze tajemnicę japońskiej sztuki ogrodniczej i w Europie nie udawało się zupełnie.

Obecnie ogrodnicy nasi doszli do jądra tej tajemnicy, polegającej na tzw. „głodzeniu“ drzew. Drzewkom pielęgowanym w miniaturowych ogródkach japońskich pozwala się na czerpaniu tylko tyle soków z ziemi, aby nie uwiędły. Roślina tak „odżywiana“ zachowuje swą świeżość, ale karłowacieje. Urządzanie miniaturowych ogródków japońskich wymaga dużo wytrwałej pracy i umiejętności.

GUMĘ Z POMIDORÓW CHCĄ WYRABIAĆ WŁOŚI

W Bolonii powstała w tych dniach spółka handlowa dla wyrobu gumy z łupin pomidorów wg. patentu dr. Mauri. Zdaniem znawców guma ta posiadać ma podobno zupełnie takie same właściwości, jak guma z drzewa kauczukowego.

Zobaczmy...

MATERIAŁY BUDOWLANE I STOLARSKIE

DYKTY

PRODUKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH

gwarantują wysoki gatunek i standaryzowane wymiary.

SPRZEDAŻ

„PAGED“ Polska Agencja Drzewna Sp. z o.o.

CENTRALA: GDYNIA, UL. ŚWIETOJAŃSKA 44. TEL. 19-16.

AGENTURA W KRAKOWIE, PRZEMYSŁOWA 12, TELEFON 103-06.

STRAJK PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH ZAKŁADÓW OSTROWIECKICH

Sosnowiec. — Strajk okupacyjny pracowników umysłowych Zakładów Ostrowieckich trwa nadal. Mimo interwencji inspekcji pracy dyrekcja Zakładów nie zmieniła zajętą stanowiska, wysunęła natomiast żądanie powrotu do pracy pracowników, poczem dopiero byłaby skłonna przystąpić do pertraktacji.

Ponieważ dyrekcja Zakładów Ostrowieckich nie wypowiedziała się, w jakiej mierze skłonna jest uwzględnić postulaty pracowników umysłowych, ci ostatni postanowili strajk okupacyjny kontynuować. Akcję strajkową prowadzi Polski Związek Zawodowy Pracowników Przemysłowych i Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej w Sosnowcu.

Z TEATRU DLA DZIECI WESOŁA GROMADKA W SALI SASKIEJ

Dziś w niedzielę 5. 12. o 4-tej popoł. po wtórzenie prześlizgniętej bajeczki pt. „Przygoda Kiki“. Przedstawienie to odwiedzi św. Mikołaj.

Gigantyczne zmagania z naturą przy budowie obserwatorium na wysokości 3.457 mtr.

Alpejski szczyt zwany Sflinksem odznacza się wyjątkową ilością wnie sionych na nim budowli. Od jego wewnętrznej strony znajduje się stacja kolejki górskiej Jungfrauojoch, od strony zaś ściany południowej urządzono wielki hotel, dom turystyczny, międzynarodowy instytut badań naukowych, a obecnie wykończono pawilon obserwatorium astronomicznego.

Początek prac sięga jesieni 1936 r., kiedy zniwelowano znaczny teren u szczytu, przeznaczony na wzniesienie budynku. W ciągu zimy dokonano niezwykle dzieła: w okresie tym przebito tunel, umożliwiający dostęp do szczytu od zewnętrznej strony góry. Tunel ma 110 m. długości i

posiada charakter szybu, którym posuwa się w górę aż do samego szczytu winda, mieszcząca do 13 osób. Roboty przy kopaniu tego szybu wykonywane były bez przerwy przez 22 ludzi na przestrzeni pełnych 6 miesięcy aż do maja br.

Dzięki temu jednak każdy ze zwiedzających Jungfrauojoch może skorzystać z windy i dostać się do otwartego dla publiczności obserwatorium meteorologicznego, skąd rozciąga się wspaniały widok na okoliczne masy górskie i lodowiec Aletsch. Wiele trudu pociągnęła też budowa niezbędnej szopy, dającej schronienie robotnikom zajętym przy tych wszystkich robotach.

Szopa taka była również niezbędna

dla wykonywania robót żelazobetonowych, specjalnie utrudnionych w tamtejszych warunkach. Budowa szopy zabrała kilka miesięcy czasu z 5-tygodniową przerwą, spowodowaną fatalnymi warunkami atmosferycznymi.

Tylko dzięki nie przeciętnym zdolnościom alpinistycznym robotników i przeżorności kierownictwa uniknięto jakichkolwiek wypadków przy tak trudnym zadaniu, jakim było zawieszenie całej konstrukcji budowli nad prawie zupełnie prostopadłymi ścianami. Wpłynęło to jednak na opóźnienie rozpoczęcia właściwej budowy gmachu obserwatorium, to też celem nadrobienia straconego czasu — prace prowadzono na dwie zmiany po jedenaście godzin, a to w obawie zbyt rychłego nadejścia mrozów.

Ukończony obecnie pawilon, koronujący szczyt Sflinksa, sprawia wrażenie fortyfikacji, a przynajmniej umoc-

nionej zamku. Główna część skonstruowana jest z żelbetonu i muru z kamienia łupczego oraz betonu grubości 50 cm. Fasady izolowane przy pomocy płyt korkowych grubości 4 cm., pokrytych hydroasfaltem, co daje całkowitą grubość 73 cm.

Pierwsze i drugie piętro budynku przeznaczono dla prac naukowych. Na pierwszym piętrze znajduje się wielka sala — pracownia z wyjściem na mały taras, następnie kabina dla aparatów pomiarowych, sala barometrów, sypialnia i zwykły pokój mieszkalny dla dwóch osób. Na drugim piętrze znajduje się rezerwuuar wody do picia i pracownia z całym szeregiem urządzeń pomiarowych.

Na wielkich tarasach drugiego i trzeciego piętra ustawiane są aparaty za pomocą przeniesienia się je na powietrze dla studiów nad promieniowaniem i obserwacji astronomicznych.

JESZCZE CZTERY MIESIĄCE CZASU na spłatę zaległości podatkowych

Jak wiadomo, z dniem 31 marca 1938 r. upływa termin odroczenia zaległości podatkowych, objętych ulgami na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 r. o ulgach w spłacie zaległości podat

CHŁUBA PRZEMYSŁU
KRAJOWEGO
są zwijki do papierosów

„ALTESSE-PĘŁNOWATKI“

kowych.

Bezwzględnie po upływie tego terminu urzędy skarbowe przystąpią do przymusowego ściągania tych spośród odroczonej zaległości, które nie zostały zlikwidowane w okresie odroczenia.

Pamiętać należy, że ta część zaległości odroczonej do dnia 31 marca 1938 r., która pozostanie nieuregulowana po zastosowaniu umorzeń przewidzianych powołanym rozporządzeniem, może być spłacona w okresie odroczenia na bardzo dogodnych warunkach, gdyż wpłaty dokonane do

dnia 31 marca 1938 r. na poczet tych zaległości pokrywają zaległość w sto sunku 150 proc. (np. wpłata 100 zł. pokrywa 150 zł. zaległości), ponadto zaś — powodują umorzenie odsetek, przypadających od uiszczonych w ten sposób zaległości aż po dzień wpłaty.

Zaznaczyć również wypada, iż wpłaty te mogą być dokonywane obligacjami 6 proc. pożyczki wewnętrznej (Na rodowej) oraz 5 proc. pożyczki konwersyjnej z 1924 roku.

Nauczyciel z Włodawy ratuje tonący okręt

Dosyć rzadki wypadek pomocy dla tonącego okrętu zorganizowanej przez wiejskiego nauczyciela w Polsce miał miejsce onegdaj.

Jeden z nauczycieli we Włodawie prof. Dereńczyk słuchając bardzo późnym wieczorem radia na swoim krótkofalowym odbiorniku, usłyszał nagle na 40-metrowej fali sygnał SOS. Wzywający pomocy, z duńskiego statku tonącego w okolicach Islandii.

ku tonącego w okolicach Islandii.

Prof. Dereńczyk pobiegł natychmiast do Urzędu Pocztowego, stamtąd połączył się ze stacją międzymiastową w Warszawie, zawiadamiając o swoim spostrzeżeniu dyżurnego technika. Technik z kolei zawiadomił Gdynię, która uruchomiła nadbrzeżną stację radiową i schwyła dalsze sygnały SOS.

Szybko ustalono położenie i nazwę statku, poczem już drogą telefoniczną poruszono Londyn. Z kolei stacja londyńska nawiązała kontakty z okrętami angielskimi odbywającymi rejs w okolicach Islandii i skierowała je na ratunek tonącego.

W ten sposób nauczyciel z Włodawy uratował duński okręt tonący w okolicach Islandii.

HUK METEORU WSTRZĄSNAŁ MIASTEM

Buenos Aires. — Mieszkańcy miasta La Plata mieli sposobność podziwiać nadzwyczajną iluminację firmamentu, jaką spowodował przelatujący nad miastem meteor w kierunku ze wschodu na zachód.

Iluminacja trwała 30 sekund, po czym dał się słyszeć wyraźnie przeciągły grzmot, co zdaniem władz obserwatorium astronomicznego w La Plata wskazuje na to, że meteor przełatywał nad miastem w wysokości tylko 9 kilometrów.

ko 9 kilometrów.

Władze obserwatorium astronomicznego w La Plata starają się ustalić dalszą drogę powietrzną meteoru, ewentualnie miejsce, w którym spadł na ziemię.

LIST LEGIONISTY

W niedługim czasie będziemy mieli **Walne Zebranie...** jak co roku... Mam zaszczyt przypomnienia Kolegom i zainteresowanym czynnikom moich uwag.

Na wiosnę br. stosując się do obowiązującego regulaminu Walnego Zebrania Legionistów w Krakowie, wniosłem na piśmie poniżej podane wnioski, które komisja wnioskowa na W. Z. zaakceptowała.

Niestety wniosek spi...

Wniosek pierwszy (między innymi) aby twórcę Wojska Polskiego, I Marszałka Polski, **Józefa Piłsudskiego** uczcić w ten sposób, aby na orzełkach noszonych przez Wojsko Polskie, na czapkach, na wolnej tarczy, umieścić inicjały J. P. To byłby może największy pomnik. Każdemu te Drogie inicjały, przypominałyby „Wielkiego Legionistę“.

Niestety wniosek...

Drugi wniosek: z Krakowa wyszły z Oleandrów, czy też z murów Krakowskich, **Legiony**, poparte przez wszystkich niemal obywateli, z tą **gen. Roja** wyruszył na odsiecz Lwowa i **Kraków** pierwszy uwolnił się z niewoli zaborczej: — **Miasto Kraków** winno otrzymać **Krzyż Niepodległości z Mieczami!!!** Niestety jestem szarym legionistą i nie mam siły na prze prowadzenia moich wniosków. Tak chwilami myślę, że gdyby kto inny je

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO

Dzisiaj w niedzielę popołudniu ostatni występ Janiny Romanówny i Mariusza Maszyńskiego, Świetnych artystów warszawskich, w komedii A. Cwojdzkiego „Freuda teoria snów“.

Wieczorem, po cenach zniżonych, stale zapelniająca widowiskowa komedia Molnara „Wielka miłość“. W sztuce opracowanej scenicznie przez roz. J. Karbowskiego wystąpią: Zofia Jaroszeńska w głównej roli kobiecej, oraz J. Korecka, W. Niedziałkowska M. Węgrzyn (główna rola męska), Z. Modzelewski, Mrowińska, Romowicz, Starkówna, Opaliński i Senowski.

We wtorek komedia G. Jannings „Sprawy rodzinne“ z udziałem znakomitej artystki Teatrów warszawskich Stanisławy Wysockiej.

zgłosił, może by i przeszły, tak sobie...tylko myślę...

I ten wniosek...?

O Kryptcie Wawelskiej i Moim Ba-

Uchwały Zw. Nauczycielstwa Polskiego w Nowym Sączu

Z Związku Nauczycielstwa Polskiego Koło Powiatowe w Nowym Sączu — otrzymujemy z prośbą o zamieszczenie następującej rezolucji:

Sprawozdawcze Zebranie Oddziału Powiatowego Zw. Nauczycieli Pol., liczącego 347 członków, obradujące w dniu 28 listopada 1937 r. w Nowym Sączu, powzięło następującą uchwałę:

Zarzuty, pomawiające działalność Zw. Naucz. Pol. o komunizm lub o tendencje, graniczące z komunizmem, insynuowanie Związkowi gloryfikowanie władz zaborczych i stwierdzenie, że praca szkolna Zw. N. P. była sprzeczną z interesami Państwa i podważała zaufanie do władz polskich, jakoteż posądzenie Zw. N. P. o wprowadzanie pacyfizmu, któryby szkodził Państwu — dotknęły bardzo boleśnie nauczycielstwo Związkowe i wyrządziły mu wielką i niezasłużoną krzywdę.

Stan obecny, paraliżujący w wysokim stopniu pracę Zw. N. P. przynosi duże szkody moralne i materialne naszej organizacji, co odbija się również ujemnie w pracy szkolnej i pozaszkolnej, społeczno - oświatowej.

CAŁY KRAKÓW O TYM MÓWI!!!

...że obecna rewia — to najwesejsza rewia bieżącego sezonu.

...że wszyscy, którzy oglądali tę rewję bawili się, jak nigdy.

...że „Śmiech — tylko śmiech“ rozlega się na widowni „Bagateli“.

...że Mela Grabowska zdobyła sobie publiczność swoim miłym głosem.

...że balet Ostrowskiego pokazuje znowu nowe i efektowne numery taneczne.

... że Pilarski, Oleńska i Ref - Ren — to doskonała „Trójka hultajska“.

...że warto i trzeba dziś zobaczyć rewję w Bagateli.

...że dziś w niedzielę odbędzie się trzy przedstawienia rewii pt. „Śmiech — tylko śmiech“.

talionie, oraz o rocznicy bitwy Mołotowskiej, za dni kilka.

Antoni Kornik,

b. Kapral Leg. Pol.

nej, społeczno - oświatowej.

Zebrani domagają się od władz Związkowych i od władz szkolnych ustanowienia terminu i zwołania normalnego Zjazdu Delegatów Zw. N. P. do Warszawy, a to celem wybrania nowego Zarządu Gł. Zw. N. P.

Zebrani pragną brać nadal odpowiedzialność za dotychczasowy dorobek swojej organizacji, a to z pobudek ideowych i patriotycznych.

Zebrani pracowali i pracować będą zawsze z całych sił dla Dobra Rzezypospolitej Polski.

Zebrani wyrażają ostatniemu Zarządowi Głównemu Zw. Nauczycieli Polskich z prezesem Janem Kołanką na czele, pełne zaufanie i żądają rehabilitacji Związku Nauczycielstwa Polskiego“.

Rezolucję wysłano do pana premiera, p. ministra W. R. i O. P., p. J. Kołanki i do Zarz. Okręg. Zw. N. P. w Krakowie.

WZRASTA IŁOŚĆ ŻUBRÓW W POLSCE

Zwierzyniec żubro - bizonów w nadleśnictwie Smardzewice powiększył się w b. r. o 4 jałówki i liczy obecnie 14 sztuk.

Tegoroczny przychówek stada żubrów czystej krwi w Białowieży wynosi 2 sztuki: „Pulchny“ oraz „Polka“. Podkreślić należy, że „Polka“ jest pierwszym powojennym przychowkiem czystej krwi linii białowiejskiej.

GENIALNI SZALEŃCY

Jutro w poniedziałek dnia 6 bm. o godz. 19.30 w sali odczytowej przy ul. Dunajewskiego 7, staraniem Towarzystwa Krzewienia Świadomego Macierzyństwa i Reformy Obyczajów dr. Leon Wander wygłosi odczyt pt. „Genialni szaleńcy“. Po odczycie dyskusja. Goście mile widziani.

TYLKO ZA ZŁ. 295

7 obwodowa, 5 lampowa ultranowoczesna superheterodyna

KOSMOS Pioneer

Demonstracje i sprzedaż na dogodne raty w firmie:

Centralna Sprzedaż Aparatów

„KOSMOS“

Radio-Service

INŻ. EDMUND LAMENS DORF

Kraków, Sławkowska 11.

„CZY WIECIE, ŻE RADIO CHODZI Z GWIAZDKĄ?“ opowie Krystyna Krupińska w rozmowie z dr. J. Regulą przed mikrofonem krakowskiej rozgłośni we wtorek dnia 7. 12. o g. 15.05. Dowiemy się o tym dziele pracy społecznej radiowców, którzy starają się utrzymać jaknajściślejszy kontakt z wszystkimi przejawami życia. Spotykając w tej swej pracy wiele nędzy, starają się wedle swych możliwości ulżyć jej. Specjalną opieką otaczają dzieci, dla których co roku urządzają „gwiazdkę“ będącą jedną z najmielszych uroczystości rozgłośni. Pięknie ubrana i oświetlona rzeźbiście choinka, otoczona gromadką dziecięcych główek, to najradośniejszy może widok w studio rozświetlonym szczęśliwym błyskiem oczu rozradowanych podarunkami dzieci.

CHOROBA SZALIAPINA

Stan sercowo chorego śpiewaka, Fiodora Szaliapina, dotąd nie polepszył się. Lekarze zalecili bezwzględny spokój. Z tego powodu projektowane na ten miesiąc tournée artystyczne do Ameryki zostało definitywnie odłożone na czas późniejszy.

NIESNASKI W RODZINIE GÓRALSKIEJ SPRAWADZIŁY MŁODEGO GÓRALA NA ŁAWĘ OSKARŻONYCH

Niedawno — podczas sesji wyjazdowej Sądu Okr. w Zakopanem rozpatrywaną była ciekawa sprawa górala Józefa Gąsienicy zwanego „Danielem“, oskarżonego o to, że zadał swemu szwagrowi Kumorkowi ciężkie uszkodzenie ciała, powodując u niego kalectwo.

Sąd Okręgowy skazał Gąsienicę na karę dwuletniego więzienia.

Wczoraj odbyła się rozprawa apelacyjna w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie. Obrońca oskarżonego dr. Leon Gleisner domagał się zmiany kwalifikacji czynu oskarżonego, wychodząc z założenia, że zajęcie zostało sprowokowane przez pokrzywdzonego Kumorka.

Sąd Apelacyjny obniżył oskarżonemu karę do 1 roku więzienia.

Obrońca zapowiedział kasację.

PION

Pion, nr. 18, zawiera między in.: Józefa Czechowicza „Stella magorum“ (o Jerzym Hulewiczu), Hieronima Michalskiego „Kryształizacje“, Kazimierza Wyki „Przybyszewski i my“, Romana Kołonieckiego „Chester-ton i kruczata detektywów“, B. W. Lewickiego „Film — przeciwko Żeromskiemu“, Karola Irzykowskiego „Aforyzmy“, fragment powieści Jalu Kurka pt. „Zamurowana rzeka“, wiersz Mieczysława Lisiewicza „Przystań“ — oraz rubryki stałe: Teatr, Przegląd prasy i t. d.

Proces groźnej szajki bandyckiej

W swoim czasie głośnym echem odbiła się w Miechowie i w okolicy uświłowienie okradzenia Skarbcza Urzędu Poczтового w Miechowie, w którym znajdowało się przeszło 80.000 złotych.

Mianowicie szajka zawodowych złodziei z Krakowa uplanowała okradzenie skarbcza, przyczem działała ona w porozumieniu z urzędnikiem pocztowym w Miechowie Witalisem Krynickim, który udzielał złodziejom szczegółowych informacji o planie sytuacyjnym Urzędu Poczowego w

Miechowie, a nadto odcisną im w mydle klucze od drzwi prowadzących do skarbcza.

Plan działania został przez bandę bardzo szczegółowo obmyślany i w dniu 4 maja 1937 r. pojechali z Krakowa do Miechowa takówką Alojzy i Franciszek Kukla, oraz Franciszek Skrobala i wtargnęli zapomocą podrobionych kluczy do skarbcza, przyczem w sąsiedztwie czekało już na nich przygotowane auto, w którym bandyci zamierzali zbiec z pieniędzmi.

Jednakowoż w ostatniej niemal chwili, gdy bandyci znajdowali się niemal w posiadaniu 80.000 złotych nastąpił nieoczekiwany zwrot.

Otóż jeden z członków bandy umysłowo chory Tennenbaum, który obecnie znajduje się w Zakładzie w Ko bierzynie zdradził swoich kompanów i policja w ostatniej chwili nakryła całą szajkę, chroniąc w ten sposób Skarb Państwa od szkody, którą wyniosła przeszło 80.000 złotych.

W następstwie powyższego napadu bandyckiego w dniu 4 grudnia br. za

siedli Witalis Krynicki, Alojzy i Franciszek Kukla, Franciszek Skrobala, Jonas Synaj i Józef Hocheiser na ławie oskarżonych przed Trybunałem Sądu Okręgowego kieleckiego na Sesji Wyjazdowej w Miechowie.

Trybunałowi przewodniczył s. o. Różycki, wotują s. o. dr. Wydrychowski, oraz naczelnik sądu grodzkiego w Miechowie, oskarża prokurator Ulik, obronę oskarżonych wnoszą adwokat Bernard Pleszowski z Krakowa, adwokat Cichocki z Kielc. Rozprawa rozpisana jest na kilka dni, będzie przesłuchanych 7 oskarżonych i kilkudziesięciu świadków.

ODCIAŁ PALCE POLICJANTOWI

Tarnów, 5. 12. (tel.) Władysław Kornaus z Pawężowa ad Tarnów rzucił się na pasterunkowego policjanta państwa, J. Leję, z siekierą, gdy ten przybył jako asysta przy egzekucji, odcinając mu palce u ręki. Kornaus został z miejsca aresztowany i odstawiony do więzienia w Tarnowie.

WIECZÓR AUTORSKI

Najmłodsze pokolenie literackie Krakowa zgupowane w Klubie Młodych Artystów, organizuje imprezę na dochód Pomocy Zimowej bezrobotnym miasta Krakowa.

Będzie to wieczór autorski z udziałem: Hołuj, Jabłońskiej, Kamińskiej, Kałamackiego, Katińskiego, Lau'a Poremskiego, Żukrowskiego.

Recytują pp.: Woźnik, artysta teatru miejskiego im. J. Słowackiego, Jabłońska z teatru artystycznego „Cricot” Petsoki z Polskiego Teatru Akademickiego i inni.

Wieczór ten pod tytułem „Dzień Jutrzejczy” odbędzie się dziś dnia 5 grudnia br. o godzinie 18 w sali Starego Teatru. Wszyscy nie tylko ci, którzy się interesują młodą literaturą, ale, którzy doceniają konieczność nie sienia pomocy bezrobotnym znajdują się w niedzielę dnia 5 grudnia o godz. 18 na wieczorze w Starym Teatrze.

Bilety przedsprzedaży do nabycia w firmach: L. Braciejowski, Floriańska 28, A. Krzyżanowski linia A—B, W. Panek linia A—B, Gebethner i Wolf, Rynek Główny, J. Gross, linia C—D, Kawiarnia „Dom Plastików”, Łobzowska 3.

Sprzedaz

OKAZJA kamienica nowa 4 piętrowa, komfort, dochód roczny 17.700 zł., cena 170 tys. zł. w tym dług 40.000 zł. Bank Gospod. Kraj. **OKAZJA** kamienica nowa 4-ro piętrowa komfort, dochód roczny 14.000 zł., cena 120.000 zł. **KAMIENICA** nowa 3-piętrowa, komfort, dochód roczny 7.000 zł., cena 75.000. **KAMIENICA** 2-piętrowa, komfort, 22 ubikacje 520 zł. miesięcznie, cena 52.000 zł. Karol Kulczyk, Kraków — **OSIEDLE** Oficerskie — Moniuszki 2, tel. 133-03.

Z DNIEM 7-go grudnia br. rozpoczynamy wielką sprzedaż świąteczną pod hasłem „Wszyscy po zakupy do MAGAZYNU POLSKIEGO, Kraków, ul. Długa 50” Dla orientacji kilka cen: Pończochy zimowe w parę 45 gr., wełna z jedwabiem 1.90 zł., czyste jedwabne 1.50 zł., swetry damskie modelowe 6.50, 9.50, 13.50 zł., apaszki wełniane 90 gr., Bielizna ciepła na składzie.

WYPRAWY ŚLUBNE POSCIELOWE, EISEN KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 2.

Albumy amatorskie

wysprzedaż przedświąteczna po najtańszych cenach w kolosalnym wyborze jedynie w znanej **WYTWÓRNI ALBUMÓW ARTYSTYCZNYCH S. RAUCHERA, KRAKÓW, KRAKOWSKA 29. I p.**

OKULARY według przepisów lekarzy oraz wszelkie naprawy wykonuje solidnie i tanio **OPTYK BRANDEIS, Kraków, Grodzka 61, naprzeciw kościoła Ewangelickiego.**

OBICIA meblowe nowoczesne (wełna z lnem) z własnej tkalni ręcznej po cenach bardzo przystępnych. **Thorn, GRODZKA 42 m 5.**

ŚW. MIKOŁAJ zakupuje słodczyce w cukierni „SPLENDIDE” Starowiślna 1. Ołbrzymi wybór ozdób drzewkowych.

UWAGA fotoamatorzy! **FOTOLABORATORIUM** wyręcza Was, uzupełnia Waszą pracę szybko — fachowo **FOTO—SERVICE, Kraków, Starowiślna 21, tel. 148-33.**

WIECZNE PIÓRA ZŁOTE, ANGIELSKIE 4.25 zł. NA SKŁADZIE „PARKER” I.T.P. FACHOWA NAPRAWA PIÓR „KARTOTEKA” GRODZKA 40.

Najlepiej i najtaniej kupisz modne i eleganckie parasolki, parasole w firmie „UMBRELLO”, Kraków **RYNEK GŁ. 11. WYKONUJE** reperacje solidnie, szybko i tanio. 198/37

Zakład Zegarmistrzowski Karmelicka 37

poleca wszelkie towary oraz reperacje, wykonuje tanio i solidnie.

Piece

amerykańskie gazowe, łazienkowe, kąpielowe, węglowe oraz przenośne kaflowe i żelazne okazują. Tel. 101-63. Reperacje wodociągowe szybko i tanio!

KARTY DO GRY czyści Czyszczalnia Kart Kraków, Aleja Słowackiego 31, m. 11.

ŁYŻWY S. SATTLE, KRAKÓW, STRADOM 18.

KOŁDRY WYKONJE tanio i solidnie wytwórnia „Atlas” Grodzka 2.

ODŻYWKĄ NIEMOWLĘCĄ, Wiślna 9, tel. 131-93. Dostarcza mleko dla niemowląt.

NA ŚW. MIKOŁAJA! wykwinną bieliznę, krawaty, kapelusze, rękawiczki, szelki, getry, szale i t. p. poleca najtaniej

„Dyktator Elegancji”

Kraków, Starowiślna 17 vis a vis „Uciechy”

CZYŚCI CHEMICZNIE i farbuje wszelką garderobę

Franciszek Jogalla

najtaniej, najsolidniej, Kraków, Dietla 93, telefon 141-65.

PONCZOCHY GUMOWE „Lastex”, „Academic” i inne wszelkiego rodzaju na żyłki i chore nogi, poleca najtaniej firma: Arnold Gronner, hurt. Skład artykułów gumowo-chirurgicznych, sanitarnych i opatrunkowych, Kraków, św. Idziego 1 (róg Grodzkiej 69).

Artystyczne **KILIMY** na raty, obicia meblowe, Grünerowa, Kraków, Tomasz 26.

NAJLEPSZY, najtańszy, najpraktyczniejszy, podarunek na św. Mikołaja, to swetr, kupiony tylko w „Pracowni Trykotaży Felmana”, Kraków, Sebastiana 23. Sklep frontowy.

POLECAM po cenach najniższych bieliznę milanaise wełnianą, pończochy, skarpetki, rękawiczki, apaszki, itp. **WYTWÓRNI FIRANEK, BIELIZNY I HAFTÓW „LINGERIE ELEGANTE”** Kraków, Karmelicka 10.

PRAKTYCZNE PODARKI DLA DZIECI! Płaszcz, Mundurki, Komplety narciarskie bielizna ciepła itp. **NAJTANIEJ „KONFEKCJA DZIECIECĄ”,** Kraków, **FLORIAŃSKA 28, W SIENI.**

SWETRY w dużym wyborze kupisz najtaniej w firmie **SZYMON TAUBER, Kraków, Stradom 2. Starowiślna 27. Hurt — Detal.**

NIEBRYWAŁA OKAZJA. Futro damskie zł. 130 sprzedaje Limkowski, Kraków, Grodzka L. 33.

PODARKI praktyczne poleca wytwórnia bielizny **LIRA, Szewska 18.**

PIEKNA

młoda, zdrową twarz otrzyma każdy w instytucie lekarsko - kosmetycznym „ELIZABETH” Eli Horowitz, Kraków, Jasna 6, Tel. 178-68.

METODA BERLIŃSKO - PARYSKA. NAJNOWSZE APARATY i kosmetyki indywidualne. **CENY NISKIE!** Porady bezpłatne.

CHORZY NA PRZEPUKLINĘ, DŁUGOETNI SPECJALISTA M. LANDAU, KRAKÓW DIETLA 44, I. P. WYKONUJE OPASKI PRZEPUKLINOWE RÓŻNEGO RODZAJU, SUSPENSORIA. OPASKI PO OPERACJI ŚLEPEJ KISZKI. PRZYJMUJE WSZELKIE REPERACJE. POSIADA LICZNE PODZIĘKOWANIA.

PRZEDŚWIĄTECZNA tania sprzedaż — Praktyczne podarunki na święta. **OTOMANY, fotel - łóżko, poduszki, różne łóżka polowe. „PERFEKT”** (haczykowe) wszelkie reperacje gruntu tanio — **SCHNITZER, ZAKŁAD TAPICERSKI, STAROWIŚLNA 85.**

STYLOWE karnisze, oprawa obrazów najtaniej w nowo-otwartym Zakładzie szklarskim **ZOLLMANA, Kraków, STAROWIŚLNA 64.**

Wolne posady

PIERWSZORZĘDNA KRAWCZYNI szyje po najniższych cenach najwytworniejsze suknie damskie oraz garderobę dziecięcą — Kraków Boczna T. Kościuszki 10, m 5.

PANIENKI posiadające znajomość pracy na drutach (swetry, pullovery) poszukiwane. Zgłoszenia: **R. Engelstein, Grodzka 32, w podwórku.**

Różne

K O Ł D R Y

Poleca najtaniej **Pracownia Schelna, Kraków Rynek. Gł. 11** — przyjmuje również do przerabiania.

UWAGA ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA. Ramki do gazet dostarcza po cenach fabrycznych **WYTWÓRNI TRZEPACZEK I BICZYSK, M. Neuman, Berka Joselewicza 3.**

DUKO lakiery do aut i rowerów „Farbo-blask”, Kraków, Kalwaryjska 29.

KRAWAT zakupisz najtaniej w specjalnym składzie krawatów „**RECORD CRAWATES**”, Kraków, Floriańska 35. Własna wytwórnia. — Hurt — Detal. Fachowa na prawa starych krawatów. Tel. 143-68.

RADIO - APARATY marki „Telefunken” na dogodnych warunkach poleca „**MELODIA**” Kraków, Starowiślna 19.

SWETRY, pullovery, bezrękawniki damskie, męskie i dziecięce oraz przeróbki, naprawy i patenta poleca najtaniej **PRACOWNIA TRYKOTAŻY SAMUELA FELMANA, Kraków, Sebastiana 23.**

TAPUZANY, fotole do spania różnego systemu, poduszki, łóżka polowe, poleca **pracownia tapicerska, Kraków, św. Tomasza 26, tel. 115-96.**

FORTEPIANY — PIANINA. Światowej sławy firmy **SOMMERFELD** już od zł 1200.— wżwyż tylko we firmie **WŁADYSŁAW BOŁOŃSKI, Kraków, Św. ANNY 3.**

„**RAZOL**” goli bez brzytwy najsilniejszy zarost w ciągu kilku minut. „**RAZOL**” specjalny dla Pań usuwa zbyteczne nieestetyczne owłosienia. Ponadto propagujemy „**BELLOTT**”, który usuwa włosy wraz z cebulką **Sebbouwid, Kraków, Dietla 51.** (Niekrępujące wejście przez sieć na lewo).

ELEGANCKIE kapelusze damskie poleca „**Ada**”, Długa 43. Przeróbki wykonuje szybko i tanio.

WYSPRZEDAŻ kilku tysięcy swetrów po cenach zniżonych. Oto kilka cen dla przykładu: 1000 sztuk swetrów męskich z angielskiej włóczki zamiast po 11 zł. tylko 4.90 zł., 800 sztuk swetrów dziecięcych, wełnianych, zamiast 7 zł. tylko 2.90. 500 sztuk swetrów damskich wg. wiedeńskich modeli po 5.50 i 6.90 oraz wiele innych. **Ostrowiecki, Kraków, Krakowska 12.**

Nauka — wychowanie

ZAKOPANE. — Dla młodzieży i dzieci kurs narciarski. Współdział młodzieży wiedeńskiej. Kurs języka niemieckiego. Komfortowy pensjonat „Słoneczny dwór” na Strąskiej (willa „Montana”). Doskonała kuchnia, stała opieka lekarska. Kwalifikowany personel sportowy i wychowawczy. W tym roku własny zarząd: dr. Maria Kliczka, Kraków, Syrokomli 23, telefon 107-34, godz. 11—12 i 4—6.

KURSY KROJU, Modelowania i Szycia, koncesjonowane przez Kuratorium **ELWIRY HALPERN - SUESSEKOWEJ**, absolwentki Włener Moden Akademii. Nauka najnowszym systemem wiedeńskim. Po ukończeniu, świadectwa. Wpisy: Kraków, **KRUPNICZA 18.**

FORTEPIANY, PIANINA, STROI, KONSERWUJE najtaniej stroiciel **ROM, Kraków, Bożego Ciała 10, m. 9, tel. 143-79.**

OGŁOSZENIA: Rozmiar strony druku: Wysokość 410 m/m, szerokość 270 m/m. — Podstawą obliczenia jest jeden milimetr, w jednym łamie. Strona dzieli się na 4 łamy. Ceny ogłoszeń w złotych: I strona w 1 łamie za 1 m/m zł 1.25. Tekst II—VII strony zł 1.—. Za tekstem zł 0.50. Nadesłane za 1 m/m w 1 łamie zł 0.75. Nekrologi w tekście do 60 m/m w 1 łamie zł 20.—, 2 łamach zł 30.—. Ogłoszenia drobne za słowo 0.10. Dla poszukujących pracy w drobnych za słowo 6.05. Matrymonialne za słowo w drobnych zł 0.15. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 procent

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: August Comber.

Drukarnia „Monopol”, Kraków, ul. Na Gródku 2.